

GRONINGER

Dingsdag

COURANT

den 13 September.

AFLOSSING DER PROVINCIALE NEGOTIATIE VOOR DEN STRAATWEG VAN HELPMAN NAAR DE PUNT.

Op Woensdag, den 11 September 1831, des voormiddags te elf uren, zal, ten overstaan eener Commissie uit de Edele Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, in het openbaar, in de vergaderzaal der Staten te Groningen, worden overgegaan tot de uitloting van drie stuks obligatiën, ieder groot f 500 — 00, in de geldleening van f 36,000 — 00, voor de bestrating van den zijtak no. 2 van den Grooten Weg der 1ste klasse, no. 1, in de Provincie Groningen (tusschen Helpman en de Punt), welke, in gevolge het plan van negotiatie, gearresteerd bij Koninklijk besluit van den 22 Juli 1823, no. 94, op den 1 November eerstkomende zullen worden afgelost.

Groningen De Gouverneur van de Provincie Groningen: R. E. N. G. E. S.
den 7 September 1831.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen, gezien hebbende eene missive van den Heer Gouverneur dezer Provincie van den 9 September 1831, no. 9.

Brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de dag, waar op de Schutters dezer Gemeente, die verlangen mogten zich te doen vervangen, hunne Plaatsvervangers aan den Heer Gouverneur en twee Leden van de Gedeputeerde Staten ter goedkeuring zullen moeten voorstellen, is bepaald op aanschijn Woensdag, den 14 dezer, des voormiddags te tien uren, in het Provinciaalshier.

Gedaant in het Raadhuis te Groningen, den 12 September 1831.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE,
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen verwittigen de belanghebbenden, welke met of zonder Kraam tot Negotie op de aanstaande Herfst-Kermis begeren voor te staan, dat zij zich hebben te vervoege op het Raadhuis, ter Registratie, op Donderdag, den 15 September 1831, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren; terwijl bij de Registratie het verschuldigde Stede- en Waaggeld terstond moet worden betaald.

De AGENT VAN 's RIJKS KASSIER te Groningen verwittigt mits deze de Deelnemers in de vrijwillige Geldheeningen, dat hij dagelijks, des voormiddags van 9 tot 1 uur, vacceert, tot het ontvangen van den 5den termijn der eerste Leening en van den 1sten termijn der tweede Leening, welke vddr of op den 15 dezer moeten worden aangezuld.

Groningen den 5 September 1831.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 5 September.

Den 31 der vorige maand schrijft men van de Poolische grenzen, dat het Russische korps onder den luitenant-generaal van Kuorring, dat nog steeds in het leger van Kalisch staat en waarbij den vorigen dag drieduizend man infanterie aankomen zijn, nog eene aanzienlijke versterking verwacht en reeds tienduizend man van de hoofdarzee, welke nabij Warschau gelegerd is, op weg zijn. Men zou met de reorganisatie van dat district een begin maken, en bij eene proclamatie is aan alle gevluchte ambtenaren, die binnen een bepaalden tijd naar hunne posten terug keeren, vergiffenis beloofd. Over het algemeen schijnt de geest in Kalisch den Russen niet ongenegen.

Volgens berichten uit Warschau, zou de Poolische minister van oorlog Marawski zijn ontslag genomen hebben en de gewone generaalissimus Straszewski zich als granadier bij het 4de regiment hebben gevoegd.

Ook te Stettin hebben onlusten plaats gehad, ter zake van de tegen de verbreiding der cholera verzorgende maatregelen. De onbeschaafde volkenzucht verhoede zich, dat de door de ziekte aangeslagen personen met geen ander doel in het hospitaal gebracht werden, dan om dezelve te vergiftigen, en om op deze wijze de kwade in den afval te verstoppen. Nadat reeds den 1 dezer gedurende den namiddag geheele hoopen ontevredene lieden, welke in dat ongelukkige denkwijde verkeerden, op de straten morrende waren zamengeschoeld, en zich verzet hadden tegen het overbrengen van zieken naar het hospitaal, om het over of welke vrijwillig, dan op last der overheid geschiedde, in het des avonds tot eene geweldige uitbarsting der ontevredenheid gekomen, en is de verholgene menigte tot oproer en plundering overgeslagen. De bezetting is spoedig in 't geweer geroepen, doch werd door de oproerigen met steenen begroot, zodat dezelve ten laatste met scherp onder de menigte heeft moeten schieten. Inmiddels was de te voren georganiseerde veiligheids-wacht van welgezinde inwoners te zamen gekomen, en deze heeft de troepen in het herstellen der orde en het gevangen nemen van een groot aantal oproermakers geholpen. Den 2 dezer was alles weder stil, en waren door de overheid doelmatige maatregelen genomen, om eene herhaling van de vorige tooneelen te verhinderen. Wat de cholera zelve betreft, deze was in Stettin in geen onverschanderde mate toegeslagen, doch bij de meeste kranten was de geneeskundige hulp te laat ingeroepen, om te kunnen baten.

In deze hoofdstad is heden het aantal kranten met 20 vermeerderd; dat der dooden met 10.

In Dantzig is den 1 dezer niemand door de ziekte aangetast, noch bezweken; er waren dien dag aldaar nog maar 10 kranten.

Te Petersburg zijn den 23 Augustus en twee volgende dagen in 't geheel 45 personen aangetast, en slechts 13 bezweken. — Te Riga is den 27sten in al de kerken eene plegtige dankzegging gehouden voor de volkomene bevrijding der stad van de cholera.

Koninkrijk. Te Charlottenburg is de schipper van een aldaar aangekomen vaartuig aan de cholera overleden. Er is eene strenge quarantaine bevestigd, en alle vaartuigen uit de Oeder komende, de gemeenschap tusschen Spanje en Charlottenburg is voorloopig gestaakt, en een militair-kordon langs het Rijnw-kanal gesteld. De strengste maatregelen worden genomen, om de verspreiding der cholera te verhinderen.

FRANKFORT den 6 September.

Te Leipzig is eene regeringskommissie aangekomen, om onderzoek te doen naar de laatste oproerigheden en maatregelen te nemen tot handhaving der orde. Al dadelijk zijn eenige personen in hechtenis genomen. De rust is sedert den 30sten niet meer gestoord geworden.

In brieven uit Korfu, wier inhoud alle geloof verdient, wordt bevestigd, dat de ontevredenheid, die op de Grieksche eilanden en bijzonder op Hydra sedert een' geruimen tijd tegen de regering en voornamelijk tegen den President Kapo d'Istrias heerschte, in een' opstand uitgebroken is. De Hydrioten hebben, zoo men wil onder het geleide van Miauli, zich te Poros meester gemaakt van het fregat Hellas en andere Grieksche oorlogsschepen. Hierop zou het tot een' gevecht gekomen zijn tusschen die Grieksche schepen en een Russisch oplogsvaartuig, dat de oproerigen met geweld tot hunnen pligt wilde brengen, en de Grieken zouden de overhand behouden hebben. Ook zegt men, dat de opstandelingen de troepen, die graaf Kapo d'Istrias naar Poros gezonden had, met verlies van tachtig man, gedwongen hadden terug te trekken. Uit een' rondgaanden brief van den President, aan de gouverneurs der verschillende provinciën geschreven, blijkt, dat hij de bevelhebbers der scheepsmagt van de verbondene Mogendheden om hulp gevraagd en terstond troepen naar Poros gezonden heeft, ten einde het kwaad in de opkomst te stikken; doch dat alleen de Russische admiraal Ricord niet daar ter plaatse bevonden heeft, welke dadelijk met al de schepen onder de orders naar Poros is gezeld, terwijl hij hoopte, dat de kommandanten der Fransche en Engelsche schepen, zoodra zij berigt van zijn verzoek bekomen hadden, ook hunne hulp niet zouden weigeren.

Volgens bijzondere berichten uit Zwitserland, schijnt thans het voornaamste punt van onenigheid in het kanton Bazil daarin te bestaan, dat de hoofden der liberalen (de navolgers van den bekenden Usteri) voor de personen, welke voor eenige maanden aan den toenmaligen opstand hebben deel genomen, eene

amnestie verlangen, welke de stad Bazil, om der gevolgen wille, niet begeert te verliezen. — De Landdag wil gewapenderhand tusschen beiden komen, en is begonnen, met de opstandelingen met den naam van oproerigen te bestempelen; of echter die tusschenkomst geheel en al aan den wensch der overheden van Bazil zal beantwoorden, zal nader moeten blijken. — Intusschen wil men, dat de Fransche gezant te Lucern zoude hebben verklaard, dat, bijaldien de Zwitsers binnenslands geen' vrede konden houden, wellicht buitenlandsche tusschenkomst zoude opdagen. — Volgens den Franschen liberalen Mauguin, is Zwitserland nog niet genoeg met revolutionaire begrippen doortrokken.

HAMBURG den 6 September.

Men heeft alhier berigten uit Stockholm, van den 30 Augustus, houdende, dat het koninklijke commercieelkollegie aldaar officieel bekend gemaakt heeft, dat de cholera in Helsingfors en op de vesting Sweaborg (alwaar, gelijk men verneemt, eenige sterfgevallen hebben plaats gehad) uitgebroken is; weshalve de beide genoemde steden en de geheele kust tot aan de Tornes-rivier aan de Zweedsche grenzen, Aland en de overige groote en kleine Finsche eilanden daaronder begrepen, van aansteking verdacht verklaard zijn.

Sedert het uitbreken van de cholera in Berlijn, bevindt Z. M. de Koning en de Prinses (behalve den Kroonprins, die in de hoofdstad is achtergebleven) zich op Charlottenburg. In weerwil van den raad der geneesheeren, begeeft de Koning zich echter nog dagelijks naar Berlijn.

P O L E N.

VAN DE POOLSCHE GRENZEN den 3 September.

Men verneemt, dat een Poolsch korps, welks sterkte men op 5 à 6000 man berekent, in de laatste dagen van Augustus van Plozk over Lipno naar Osiek is gedrongen, vermoedelijk met oogmerk, om de magazijnen, welke de Russen aldaar hebben, te bemagtigen, en wellicht ook wel, om over de aldaar zich bevindende brug den Weichsel over te trekken, ten einde het Russische leger in den rug te vallen. De aan het bruggehoofd bij Osiek kommanderende Russische generaal Ronne heeft, op het berigt van de nadering der Polen, in den nacht van den 29 op den 30 Aug. een detachement kozakken naar Lipno gezonden, om berigten nopens deze bewegingen in te winnen. Na een gevecht met eene veel grootere vijandelijke magt, waarbij 2 kozakken gedood werden, trok dat detachement terug, ten einde niet van het korps afgesneden te worden, alzo de generaal Ronne zich genoodzaakt zag, de schipbrug tusschen den rechter Weichsel-oever en het aldaar in de rivier liggende eilandje af te breken, weshalve een aantal kozakken met achuten den Weichsel moest overtrekken. Door het afbreken van de brug, en daar ook de magazijnen in zekerheid gebragt waren, werd het plan van het Poolse korps, hetwelk den volgende morgen werkelijk aldaar verscheen, geheel verijdeld. — Gisteren namiddag heeft men in de nabijheid van Osiek nog eene kanonnade gehoord; doch sedert is alles stil gebleven, en men vermoedt, dat de Poolse troepen terug zijn getrokken, te meer dewijl er eene sterke Russische krijgsmagt van het Tolstoische korps uit Litthauw in aantocht is.

Uit Krakau schrijft men, van den 1 Sept., dat de rust in Warschau hersteld was, doch dat de Dictator 40 personen had doen doodschietsen, welke deel aan de moordtooneelen hebben gehad.

G R O O T B R I T T A N J E.

LONDEN den 6 September.

In Brusselsche berigten van den 4den, te Londen ontvangen, wordt gemeld, dat het Belgische bewind thans ook de wapenschoring van zes weken heeft aangevraagd. Hetzelfde zou aan het Nederlandsche gouvernement de uitwisseling der gevangenen hebben voorgesteld; doch dit zou zulks ter beslissing aan de Conferentie hebben overgelaten.

Van den 4den. Het laten van Fransche troepen in België blijft vrij algemeen hier misgelegen verwekken. Vele lieden begrijpen niet, waartoe Leopold Fransche hulpheden behoeft, en zijn daarbij van gevoelen, dat, zoo die krijgsmagt dien moet, om hem te handhaven op zijnen nieuwen troon, dit ongewoonegevecht geen interventie zou wezen, gelijk aan die der Oostrijkers in de Pruisische aangelegen. Tevens uitte zij hunne verwondering, dat de Fransche zoogenaamde liberalen, die zoo luid geschreeuwd hebben tegen de politiek van den prins van Metternich, hunne eigene regering, tegen haren wil, noodzaken het voorbeeld van dien staatsman met betrekking tot de Nederlanden te volgen. De verkering van wege het Fransch gouvernement, in den Moniteur geplaatst, ontrent het achterlaten van twaalfduizend man in België, wordt door sommigen beschouwd als een bewijs, dat het alle reden tot kwade vermoedens wil uit den weg ruimen en zelfs daarbij waagt, de oorlogzuchtige Fransche partij te misleiden. Ook meent men, dat het besluit, om dit korps voor het oogenblik in België te doen blijven, met overleg en toestemming der Conferentie genomen is; want ware dit zoo niet, dan zou de Koning der Nederlanden het volle recht hebben, om den bijstand van een Pruisisch legerkorps in te roepen, en dan zouden er vijandige legers op Nederlandschen bodem tegen over elkander worden geplaatst, gered om Europa in eenen algemeenen oorlog te storten, onder voorwendsel van den vrede te behouden.

Bij gelegenheid der kroonings zullen verscheidene benoemingen van pairs en andere bevorderingen geschieden.

De hervormings-bill is cindelijk gisteren avond in het comité van het Huis der Gemeenten doorgegaan.

Zoo men verneemt, zal, ter gelegenheid van het krooningsfeest van H. K. M. op morgen, de hertog van Wellington in de hoedanigheid van eersten koninkstabel van Engeland fungeren.

Aangaande voornoemde plegtigheid, laat zich de Times van heden zeer hevig en bitter uit tegen de verkeerde handelwijze, welke de hertogin van Kent en de prinses Victoria, hare dochter, de toekomstige troonopvolgster, alsdan ten toon zullen spreiden. Deze beide personen zullen, volgens dat blad, de eenigste van de koninklijke familie zijn, welke, als hoofden van dazelfver halsstarrige weigering, het krooningsfeest niet zullen bijwonen. Ofchoon het gedrag van de hertogin van Kent, zegt de Times, in dit opzicht slechts onverschillig te noemen is, komt dat van de prinses Victoria, alhoewel van hare moeder afhankelijk, in volken nadruk, den naam van onwettigelijk en beleedigend toe; en verdedigende de hertogin, aan wie de opvoeding van de troonopvolgster opgedragen is, als niet wetende, wat men aan de kroon verschuldigd is, billijker wijze uit die betrekking ontslagen te worden.

Berigten uit Lissabon, loopende tot den 20 der vorige maand, melden, dat men in die hoofdstad steeds blijft gelooven, dat men er weldra van dan Pedro, vergezeld van eene genoegzame vloot, een bezoek te wachten heeft, ten einde voortaan de regten van zijne dochter in Portugal te doen gelden. In deze verwachting waren, bij het vertrek van de Fransche vloot uit de Taag, reeds 500 manschappen, welke vroeger onder den Miguel gediend hadden, met deze schepen naar Brest gestuurd, om aan de expeditie van dan Pedro, ter bevrijding van Portugal van deszelfs overweldiger, deel te mogen hebben.

F R A N K R I J K.

P A R I J S den 4 September.

Bij de Afgevaardigden is gisteren, ter gelegenheid eener petitie van personen, wegens staatkundige misdaden onder het vorige bestuur tot gevangenis veroordeeld, een brief voorgelezen, welke, door eene vergissing in het adres, in plaats van aan eenen aanhang der jongste regering, aan zekeren adjudant-maire geworden was. Deze brief, welke getekend is, spoort dengene, voor wien de zelfde bestemd was, tot deelneming aan in eene poging, om eene derde restauratie te bewerken. Te Parijs, te Rennes en te Toulon zouden centrale committees bestaan, welke zich daarmede bezigielden; dat van Rennes had reeds 312 onderafdelingen of inspectiën. Voor het zuiden was een bankier te Nimes, die mede genoemd wordt, tot het leveren der vereischte gelden belast.

Van den 5den. In den Moniteur leest men hetgeen volgt: „De armee van het noorden, welke België was binnengesukt, om deszelfs door de groote Mengendheden erkende onafhankelijkheid en onzijdigheid te verdedigen, keert naar

Eene divisie, onder bevel van den generaal Barrois, sterk on-
dersteund door een groot aantal vrijwilligers, blijft momentaneel op Belgisch grondgebied, ten ver-
schillen van de beschikking van Koning Leopold. Het hoofdkwartier van den maars-
chalk is nu te Brussel, alsmede dat van Z. K. H. den hertog van Orleans zullen naar
Brussel worden verplaatst, achter en in den omtrek van welke vesting een
kazerne is geformeerd worden."

Den 31 Augustus, dus leest men in een ochtendblad, is te Frankfurt bij
de Bondsvergadering met eene meerderheid van 9 tegen 8 stemmen besloten, om
den ongewissen toestand in het Groot-Hertogdom Luxemburg niet langer te ge-
doogen, maar hetzelfde militairwijd door bondstroepen te bezetten. Naar Wee-
nen en Berlijn zijn terstond koeriers met deze beslissing afgevaardigd.

In den *Temps* vindt men het onderstaande artikel: „In de Russische mili-
taire koloniën is een vreeselijke opstand uitgebroken. Meer spreekt van ijs-
selijke moorden, aan generaals en officieren gepleegd. Deze tijding, waarvan
het bericht gisteren avond bij ons gouvernement door een koerier van den hertog
van Mortemart (die met de stoomboot uit Petersburg te Lubek is aangekomen) is
ontvangen, kan op het lot van Polen grooten invloed uitoefenen." (Ook de Lon-
densche *Courier* zegt, dat het Engelsche ministerie tijding van deze gebeurtenis
heeft bekomen, doch dat het oproer genoegzaam was gestild.)

— Zaterdag wilde een, door honger tot wanhoop gedreven man zijne kleede-
ren van het lijf rukken en aan de voorbijgaanden verkoopen; hierdoor ontstond
natuurlijk eene zamenscholing van volk; twee policiedienaars wilden zich zeer
te onpas met de zaak bemoeijen en de zamenscholing uiteen drijven, doch dit
deed de woede van het grauw, dat reeds over de prijsverhooging van het brood
ontvreeden was, op hen losbersten; in een oogenblik grepen duizende handen de
policiedienaars bij het lijf en sleepten hen naar eene brug, om hen in de Seine
te werpen. De in allerijl toetsende nationale en municipale garde belette
echter nog in tijds de uitvoering van dit voornemen.

Van den 7den. Een Fransch burger, een Jood, is bij het verlaten van Bazel
zeer mishandeld; men heeft hem, onder anderen, een arm aan stukken geslagen.
Men beschuldigde hem, den twist der landlieden tegen de stad aangestookt te
hebben. De *Constitutionnel* is hierover vergramd en zegt, dat de Franschen geen
twist stoken, maar begeeren, dat eendragt onder de kinderen van een huisgezin
heerscht. — Intusschen geeft hij in dat zelfde nummer te kennen, dat de solda-
ten van het kanton Fryburg, die mede opgeroepen zijn, om de opstandelingen
tot hunden pligt terug te brengen, wel weigeren konden aan de bevelen van den
Landdag te gehoorzamen. Hij geeft hun dus een raad tot opstand. Uit Hun-
ningen schrijft men ook, dat een oud notaris en een oud officier van het Fran-
sche leger zich aan het hoofd van de landlieden bevinden.

— Wij kunnen verzekeren, dat het voorstel, hetwelk de generaal *Beauregard*
naar Engeland heeft overgebracht, niet door het Engelsch kabinet en nog minder
door de Londensche Conferentie aangenomen is. In weerwil van alle pogingen
van prins *Talleyrand*, om het Engelsch ministerie over te halen van Antwerpen
door Engelsche troepen te doen bezetten, opdat het kabinet van het Palais-Royal
daarin eene reden zou vinden, om deszelfs troepen in België te houden, zoo is
er een nieuw protokol, in den zin der onmiddellijke ontruiming van België door
onze troepen, opgesteld geworden. Van den anderen kant weigeren de vertegen-
woordigers van Rusland, Pruisen en Oostenrijk te Londen den nieuwen koning
der Belgen te erkennen, vóór deze erkenning door den Koning der Nederlanden
geschied is, waartoe thans weinig waarschijnlijkheid bestaat.

— Uit Hünningen schrijft men, onder dagteekening van den 31 Augustus, nog
het volgende:

„De partijen (bij Bazel) staan steeds vijandiglijk tegen over elkander. Bazel
denkt slechts, om zich te verdedigen; op de wallen liggen 40 stukken geschut.
Alle landhuizen in den omtrek zijn verlaten en de meubelen en andere goederen
naar de stad gebracht.

„Tot heden is er nog geene versterking uit de andere kantons gekomen. (Bij
een tweede protokol van den Landdag is echter besloten, om 4000 man ter hulp
van Bazel tegen de opstandelingen te zenden.) — De gezanten van den Landdag
hebben het provisioneel gouvernement, door de landlieden gekozen, niet willen
erkennen. Men is in de gevoelens nopens den opstand verdeeld; sommigen
willen de boeren met geweld tot huns pligt brengen, en anderen eischen de
afscheiding van de stad; er zoude alsdan een 23ste kanton ontstaan."

— Van de Spaansche grenzen schrijft men, van den 31 Aug., dat in Spanje
eene ligting van 20,000 man zal plaats hebben, om het leger te versterken, het-
welk 120,000 man sterk zou zijn, en naar de Fransche grenzen zoude trek-
ken. Het gerucht wilde, dat de hertogin van Berry te Barcelona, in Spanje,
zoude aangekomen zijn.

BELGIE.

BRUSSEL den 9 September.

Gisteren heeft alhier de plegtige opening der kamers plaats gehad.
De heer *Serruys*, als de oudste in jaren, bezette de fauteuil; de twee jongste
leden, de heeren *Liedt* en *Ch. Vilain XIII*, namelijk, namen de functiën van se-
cretarissen waar.

Het lot wijst eene groote deputatie aan, uit 6 senatoren en 12 afgevaardig-
den bestaande, om den koning aan den voet van den grooten trap te gaan ont-
vangen.

Eene menigte toeschouwers bevond zich op de tribunes, zoo publieke als ge-
reserveerde, welke ook met net gekleede dames vervuld waren. Op de tribune
der diplomatie zaten de Fransche gezant, generaal *Balliard*, de heer de *la Tour*
Maubourg en de *Viel-Castel*, alle drie in groot costume.

Precies te een uur kondigde het kanon het vertrek des konings van het paleis
aan, welke kwartier over een uur, voorafgegaan van de groote deputatie, ter
zaal intrad.

Z. M. plaatste zich, na de vergadering, welke niet ophield met *leve de Koning*!
te roepen, minzaam gegroet te hebben, op den troon, ter regter zijde zaten de
graaf *d'Aerschot*, groot-maarschalk van het paleis, en de baron *d'Hoogvorst*, kom-
mandant-generaal der burgerwachten, en ter linker zijde de generaal *de Chasteler*,
groot-stalmeester, benevens de heer *Lagotellerie*, aide-de-camp des konings.

Er heerscht eene diepe stilte. Z. M. doet de navolgende aanspraak:

Mijne Heeren!

Ik voel mij gelukkig mij voor de tweedemaal te midden van de vertegenwoor-
digers der natie te bevinden.

De bewijzen van liefde en verkleefdheid, welke het Belgische volk niet opge-
houden heeft mij te geven, sedert den dag op welken ik den grond van mijn
aangenomen vaderland betreden heb, hebben mijn hart van het gevoel eener le-
vendige erkentelijkheid doordrongen. Die plotselinge geestdrift van een geheel
volk, waarop ik mij te regt verhef, heeft mij de geheele uitgestrektheid der
pligten, die mij opgelegd zijn, doen kennen. Ik ontveins mij geene enkele van
de menigvuldige moeilijkheden van mijnen toestand, maar, door uw doorzicht
en ondervinding bijgestaan, zal ik dezelve weten boven te komen.

Wanneer de in de constitutie, die ik bezworen heb na te leven, gelegde
grondslagen, door de ontwerpen van wet, welke aan uwe beraadslagingen zullen
onderworpen worden, de ontwikkeling, die zij nog verwachten, gekregen zul-
len hebben, dan zal België eene grootere mate van vrijheid genieten, dan eenig
ander land van Europa.

De crisis, welke het land heeft moeten doorworstelen, om deszelfs staatkun-
dige hervorming te bereiken, heeft voor het oogenblik op een deel van deszelfs
materiële belangen nadeelig gewerkt. Ter bevordering dier belangen moeten
door het aannemen van de vrijheid en het verschaffen van nieuwe hulp-
bronnen aan den handel, van nu aan onze vereenigde krachten aangewend worden.

De reeds zoo gelukkig gevestigde betrekkingen met Frankrijk en Engeland,
die weldra, naar ik hoop, zich ook tot de overige Mogendheden zullen uit-
strekken, zullen de vervulling dezer taak meer gemakkelijk maken.

Daar zijn onderhandelingen geopend geworden, om tot eene bepaalde schikking
onger geschillen met Holland (Nederland) te komen. De eer, de belangen van het
Belgisch volk zullen daarbij met volharding en waardigheid verdedigd worden. Ik
wacht, even als gij, mijne heeren, even als de geheele natie, met vertrouwen den
afloop dier onderhandelingen af, waarvan de uitslag u voorgelegd zal worden.

De onzighheid van België, door de vijf Mogendheden gewaarborgd, heeft de
mogelijkheid doen inzien, om in deszelfs stelsel van verdediging wijzigingen aan-
te brengen. Deze mogelijkheid, in haar grondbeginsel door de vijf Mogendheden
erkend, die aan de oprigting der vestingen in 1815 deel genomen hebben, zal,
ik twijfel er niet aan, door de natie goedgekeurd worden. Daar zullen onder-
handelingen plaats hebben tot regeling van de uitvoering der maatregelen, die
tot de slechting van sommige dezer vestingen betrekking hebben. België, ge-
lukkig van de banden, die de beide volken verbinden, nog naauwer te kunnen
toehalen, zal, te dezer gelegenheid, een bewijs van hare erkentelijkheid jegens
Frankrijk geven, en Europa een schitterenden waarborg van deszelfs regelmatig
vertrouwen in de oprechtheid van den Koning der Franschen.

De groote diensten, door Frankrijk ons bewezen, brengen ons onwillekeurig op

een kortelings voorgevallene gebeurtenis terug, welker gevolgen ik bekennt moet
dan men te ver gedreven heeft. België, volkomen gerust op de door Hollan(Ne-
derland) jegens de vijf Mogendheden aangegane verbindtenissen en tot welke hetelve
toegetreeden was, heeft zich eensklaps overvallen gezien door een leger, welks
krachten verre die, welke zij hetzelfde kon tegenstellen, overtroffen.

In deze moeilijke omstandigheden werd de hulp van bevriende Mogendheden
dringend, onvermijdelijk. Gij weet, met welk een edelmoedigen ijver zij ons
verleend geworden.

Wanneer de persoonlijke moed, de dapperheid, die men den Belgischen sol-
daat nooit betwist heeft, het gebrek, dat zich heeft doen gevoelen in de inrig-
ting en het geheel van ons jeugdig leger, hadden kunnen vergoeden, ongetwijfeld
(en gij zult mijn getuigenis voorzeeker gelooven) ongetwijfeld hadden wij dan ze-
gevierend eenen trouwelozen, tegen alle grondbeginselen van het regt der volken
strijdenden aanval afgeslagen. De natie zal er des te levendiger de hoogstdringen-
de noodzakelijkheid van de reeds begonnene hervormingen door gevoelen, welke
hervormingen met eene werkzaamheid, waarvan de uitkomsten niet lang achter
zullen blijven, voortgezet worden. Binnen weinige dagen zal België een leger
hebben, dat, zoo het weder moest, rondom zijnen koning vereenigd, met eer en
goed gevolg, de onafhankelijkheid en de regten van zijn vaderland zou weten
te verdedigen.

In den loop dezer zitting zullen u ontwerpen van wet aangeboden worden,
om aan het gouvernement, deszelfs wettig deel aan den invloed in de zamen-
stelling van de kaders van het leger te geven, den soldaat het vertrouwen
weder te schenken en eene regtvaardige belooning hun te verzekeren, die zich
op den dag des gevaars zullen onderscheiden hebben.

Ik zal, mijn heeren, uwe bijzondere aandacht over den staat onzer finan-
ciën inroepen. Ik ken de zorgen, die dit zoo belangrijk deel van de openbare
dienst vordert. De eerste gedachte van mijn gouvernement zal altijd wezen,
om achtervolgend in de openbare uitgaven de, door den toestand der maats-
chappij, zoo hoogelijk gevorderde spaarzaamheid te brengen en met behulp van
welke de lasten, die het volk drukken, allengskens zullen kunnen verminderd
worden.

Thans evenwel moeten er nog opofferingen gedaan worden; eendeels om de
kosten van de reorganisatie des legers te dekken en, van de andere zijde, om
eene vermindering in de ontvangsten op te wegen, welke verminderingen de om-
standigheden, waarin wij ons tijdelijk bevinden, als onvermijdelijk doen voor-
zien. De natie heeft bewezen, dat zij niet terug week voor de opofferingen, die
haar door de eer en het belang des lands geboden werden. Zij zal ook die
verdragen, welker noodzakelijkheid het gouvernement overtuigend zal hebben
aangevoerd.

Het vertrouwen, waarmede de geheele natie tot hier zijnen Koning te gemoet
gekomen is, geeft mij het regt, op de medewerking te rekenen van deszelfs ver-
tegenwoordigers voor alle maatregelen, die tot het welzijn des lands kunnen toe-
brengen. Mijne hoop zal niet verijdeld worden. België zal ons, van één gevee-
len doordrongen, eensgezind zien arbeiden aan het geluk en den roem van dat
Vaderland, dat het mijne is geworden, van dat Vaderland, aan hetwelk ik altijd
al mijne zorgen zal besteden, gelijk ik hetzelfde reeds mijne teederste genegen-
heid heb toegewijd.

Deze aanspraak, in den beginne met eenige ontroering, doch naderhand met
eene sterke stem gedaan, werd in diepe stilte aangehoord, doch naderhand zeer
toegejuicht, onder welke toejuichingen Z. M. de zaal verliet en met deszelfs
staatsie, waarmede hij gekomen was, naar zijn paleis terug keerde.

Al de ministers waren bij deze zitting tegenwoordig.

Na 's Konings vertrek werden, op voorstel van den president, vijf kommissiën,
van 10 leden ieder, tot verificatie van de volmagten der vertegenwoordigers, bij
het lot aangewezen.

Reeds in de zitting van heden zullen er rapporten deswege worden uitgebragt.
Nadat deze zitting in zoo verre afgevoerd was, heeft de senaat deszelfs eerste
zitting gehouden, onder het voorzitterschap van den heer *Vanhobroeck de Moereghem*,
de oudste der senatoren. De markies *de Rhodes* en de heer *dè Bari de Commagne*
vervullen de posten van secretarissen. Daar zijn slechts drieëndertig senatoren
tegenwoordig; onder hen is er niet één van Limburg.

Eene kwestie, of de volmagten der senatoren vóór of na de aflegging van den
eet zou geschieden, werd zoodanig beslist, dat de eet eerst na het goedkeuren
der volmagten zou worden afgelegd. Daar werden vier kommissiën tot die
verificatiën benoemd.

Een brief van den heer *A. Cogels*, waarbij hij verzocht, de functiën van sena-
teur, hem in de provincie Antwerpen opgedragen, niet te aanvaarden, werd
voor notificatie aangenomen.

— Het Fransch hoofdkwartier is heden naar Mons overgebracht.

— Een der Fransche tijdschriften behelst eene vergelijking van den toestand van
het lager onderwijs in Frankrijk met dien in België, in welke beide landen te-
genwoordig het stelsel der vrijheid van onderwijs aangenomen is. In België zijn,
ten gevolge der onbeperkte vrijheid van onderwijs, bijna alle scholen vernietigd,
terwijl nog bij geene wet aan de regering het regt is gegeven, om ze te her-
stellen. In Frankrijk is bij die vrijheid al wat bestond geëerbiedigd, terwijl er
nieuwe gestichten van onderwijs bijgekomen zijn. In België worden de onder-
wijzers weggejaagd, gehoord, vervolgd, tot den bedelaf gebracht. In Frankrijk
worden degenen, die zich aan het onderwijs toewijden, geëerd, aangemoedigd,
beloond. In België wordt een waar monopolie uitgeoefend door degenen, die er
zich over beklaagden; terwijl in tegendeel de instellingen in Frankrijk strekken,
om alle monopolie te vernietigen, welke partij zich die ook mogt aanmatigen.

ANTWERPEN den 6 September.

Daar is een nieuwe wapenstilstand van 6 weken gesloten, welke op den 10 October
zal eindigen. De Mogendheden hebben dezen tijd genoegzaam geacht, om eene de-
finitive schikking tusschen Holland en België tot stand te brengen.

Volgens het protokol van den 23 Augustus, waarbij de voorwaarden dezer
schorsing der vijandelijkheden worden geregeld, moeten de wederzijdsche troe-
pen zich op nieuw plaatsen in den stand, in welken zij zich vóór de hervatting
der vijandelijkheden bevonden.

De doorsnijdingen in den Schelde-dijk, welke zoo rampspoedig voor de eigen-
dommen en zoo bedreigend voor onze haven waren, zullen gestopt worden. Ziet
hier den brief, welken de generaal *Tabor* wegens dit gewigtig onderwerp ontvan-
gen heeft:

Brussel den 4 Sept. 1831, te half negen des avonds.

Mijn waarde Generaal!

Ik beviligt mij u aan te kondigen, zoo in mijnen naam, als in dien van den
heer *Adair*, dat eindelijk de doorsnijdingen in den Schelde-dijk zullen gestopt
worden. De generaal *Chassé* had daartoe last van zijn gouvernement bekomen,
gelijk gij ook bevel zult ontvangen, om de, gedurende den tusschen de stad Ant-
werpen en de citadel bestaanden wapenstilstand, opgeworpene batterij te doen slech-
ten en wegruimen. Ik zoo wel als mijn vriend *Adair* verheugen ons hartelijk
van u eene zoo goede tijding te kunnen mededeelen en verzoeken u, dezelve den
burgemeester van Antwerpen mede te deelen.

Wij verzoeken en bidden u, mijn waarde generaal! de strikste orders te wil-
len vernieuwen, dat de vaart op de Schelde beschermd worde, opdat de citadel
op de Schelde geene hindernissen of beletselen in deszelfs gemeenschap met Hol-
land moge ondervinden.

Ik heb de eer, enz.

De Luitenant-generaal, Graaf van Pair van Frankrijk,
buitengewoon Gezant, enz.

(Get.) AUGUSTE BILLIARD.

Van den 9den. Een in zekere diplomatieke bijzonderheden wel onderrigt per-
soon verzekert ons, dat de conferentie te Londen besloten heeft, de kwestie
wegens Luxemburg ten voordeele van Koning *Willem* te beslissen. De troepen
der Bondsvergadering zouden het Luxemburgsche namens den Groot-Hertog be-
zetten en deze bezetting zou door de conferentie, welke daaraan toetreden zou,
als eene daadzaak erkend worden.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 9 September.

Door Z. M. is tot gewoon Hoogleeraar in de geneeskundige fakulteit aan de
Hoogeschool te Groningen, in plaats van den heer *W. Prolik*, benoemd de heer
J. van der Hoeven, thans buitengewoon Hoogleeraar in de wis- en natuurkundi-
ge fakulteit aan de Hoogeschool te Leiden.

— Eene missive van den Staatsraad, ad interim belast met het bestuur der
Binnenlandsche zaken, onder dagteekening van den 22 Augustus, de heeren gov-
verneurs toegezonden, houdt in:

Dat in sommige provinciën de militie-raden wel eens zwaarigheid gemaakt had-
den, om de bij art. 22 der wet van den 21 April 1820 toegekende vrijstelling
te verleenen aan hem, wiens broeder, na zijnen diensttijd volbragt te hebben,
was overleden, en zulks uir hoofde, bij de beoordeeling der gereclameerde vrij-

stellingen, de stand der familiën genomen moet worden zoo als dezelve bestaat, en men het er voor hield, dat, vermits in het certificaat lutt. U, hetwelk ter bekoming van de bedoelde vrijstelling moet worden overgelegd, de in leven zijnde broeders met namen moeten worden opgenoemd, van eenen overleden zoon alleen dan melding kan worden gemaakt, wanneer deze in de dienst overleden of gesneuveld mogt zijn, tot welke meening het slot van het model-certificaat heeft aanleiding gegeven.

Dat, hoe zeer dit beginsel in der tijd veel bijval heeft gevonden, het echter, bij gelegenheid van de behandeling van eene reclame, opzettelijk is overwogen, met dat gevolg, dat Zijne Majesteit, op de rapporten van de Departementen van Binnenlandsche Zaken en Oorlog, en na den raad van State te hebben gehoord, bij de beslissing op deze reclame, heeft te kennen gegeven:

Dat, ofschoon, aan den eenen kant, volgens het slot van het bij de wet van 1817 voorgeschreven model-certificaat U, alleen van eenen in de dienst overleden of gesneuvelden broeder melding kan worden gemaakt, men, aan de andere zijde, ook behoort in aanmerking te nemen, dat, bij art. 22 der wet van den 27 April 1820, aan de vrijstelling wegens de dienst van eenen broeder meerdere uitbreiding is gegeven, dan bij de wet van den 8 Januarij 1817, daar bij hetzelfde artikel bepaald is, dat niet alleen de broeder van hem, die uit hoofde van lichaamsgebreken, in de dienst gekomen, ontslagen, of wel in de dienst overleden is, regt op vrijstelling heeft; maar dat ook de broeder van hem, die, zijnen dienstdag hebbende volbragt, voor altijd van de dienst is vrijgesteld; zoodat, bij de toepassing daarvan, zoo wel de zoon, die, na zijnen dienstdag volbragt te hebben, is overleden, als de zoon, die in de dienst is overleden of gesneuveld, in aanmerking behoort te komen, en dus ook in het attest lutt. U moet worden vermeld, daar anderszins aan eene familie het voorregt der bepaling, dat van een ongelijk getal zoons slechts de kleinste helft voor de militie zal bestemd worden, (welk voorregt aan dezelve bij het gemelde artikel 22 der wet van den 27 April 1820, in verband met art. 94 der wet van den 8 Januarij 1817, is toegekend,) zoude worden ontnomen.

Sedert eenige dagen spreekt men veel van ophanden zijnde veranderingen bij de verschillende departementen van algemeen bestuur en van de daaruit voortvloeiende bezuinigingen en vereenvoudigingen. Men wil, dat vele ambtenaren op pensioen of wachtgeld zullen worden gesteld; dat de Algemeene Rekenkamer eene nieuwe organisatie zal ondergaan, en dat men bij de Regering zich ernstig bezig houdt, om de omtrent een en ander voorgestelde ontwerpen in overweging te nemen. Ook worden reeds de bureaus van het departement van ontvangsten, dat met de financiën zal worden vereenigd, naar het hof van laatstgemeld departement overgebracht.

In het *Luxemburgsch Dagblad* wordt het volgende gevonden:

De inhoud van het protocol no. 34 is bekend, en het schijnt te zijn uitgevoerd, door het zenden van de noodige volmagten, om te onderhandelen over het definitief traktaat tusschen de Nederlanden en België. Maar het 35ste, waarvan men nu spreekt, is nog niet ten uitvoer gebracht, en echter zal het dit wel dra worden. Onder andere bepalingen houdt hetzelfde, dat het Belgisch gouvernement aan alle beheer in het Groot-Hertogdom een einde moet maken. De jongste omstandigheden geven aanleiding, om te denken, dat het terugkeeren tot de wettige orde in onze provincie niet verre meer af is. Zeker iemand, die alles in het werk gesteld heeft, om het beheer over dit land aan deszelfs wettigen souverein te onttrekken, is, wij zijn daar zeker van, volkomen in staat, om te zeggen, of wij het niet regt hebben. Deze persoon gaat, uit kracht van dit zelfde 35ste protocol, zijn gezag nederleggen, en niet, zoo als sommigen voorgeven, uit kracht van een geheim artikel der kapitulatie te Leuven, door den Prins van Oranje voorgeschreven.

In een Belgisch Dagblad, *le Lynx*, vindt men het volgende korte overzicht.

Polen bezwijkt; de opeengepakte Russen staan eerlang ten strijde gereed; Pruisen en Oostenrijk zijn gewapend; het Duitse Bondgenootschap wacht slechts op bevel, om te marcheren; Spanje en Piemont herzamelen hunne krachten; Frankrijk roept om oorlog; Engeland is in beweging; *Casimir Perrier* en *Jord Grey* wankelen; het leger van *Lodewijk Philips* kampeert op ons grondgebied; een 34ste protocol spreekt van den Koning der Nederlanden en noemt den Koning der Belgen niet; of het leger op den voet van vrede, overeenkomstig de neutraliteit, dan wel op 50,000 man zal gebracht worden, weet niemand; van de te slechten vestingen wordt niet meer gesproken, maar wel van grondgebied en steden, die terug gegeven zullen worden; ook is er sprake van vreemde generaals aan het hoofd onzer troepen te stellen; de aristocratie en de geestelijkheid hebben zich intusschen van de magt meester gemaakt; aan onze geldmiddelen, wegen van vertier voor onze fabrieken of trakaten van koophandel denkt niemand; de liberalen zijn ter zijde geschoven; de heer van de *Weyer* laat niets van zich hooren; de *Moniteur* zwijgt, terwijl de winter al vast nadert: wat zal er van ons worden?

Wij antwoorden: Er wordt niets van u. Gij moet de lotgevallen van Frankrijk afwachten. Gij zijt niets: gij hebt Jacobijnen en Priesters meer betrouwd, dan eene Natie, die u hare roemvolle geschiedenis, hare eerlijkheid, hare deugd en verlichting, kapitalen, koloniën, en vooral hare Marine aanbragt. Alles hebt gij miskend en u door schurken, onder Jacobijnsch en Priester-gewaad, laten verleiden. Nu moogt gij toezien. Te lang hebt gij gesnoefd op uwe vier millioenen. De twee millioenen zien u aan.

Nopens den verwoestenden brand, die in het begin der vorige maand te Pera, eene der voorsteden van Konstantinopel, gewoed heeft, en waarvan vroeger slechts ter loops gewag gemaakt is, verneemt men thans in brieven uit de Turksche hoofdstad, van den 10 Augustus, eenige nadere bijzonderheden.

De brand was namelijk den 2 Augustus, des morgens te 9 uren, in een vrij ver van Pera gelegen, en door Grieken en Armeniërs van de laagste klassen bewoond kwartier uitgebarsten, en dus geenszins in Pera zelf, gelijk de vroegere berichten luiden. Door eenen hevigen noordewind werd de brand aangeblazen, en brandend riet met nog andere voorwerpen werden, tot op een grooten afstand, weggevoerd, zoodat binnen zeer korten tijd verschillende kwartieren te gelijk brandden. Hierbij kwam nog, dat er gebrek heerschte aan water, en vooral ook aan de noodige branden en doelmattige inrigtingen. Omstreeks het middag-uur waren de vlammen tot Pera overgeslagen, en des avonds te 11 uren bestond deze voorstad niet meer. De aanzienlijke gebouwen, door de Russische, Engelsche, Fransche, Nederlandsche, Pruisische, Sardijnische en Deensche Gezanten bewoond, zijn met al het huisraad eene prooi der vlammen geworden. Het bisschoppelijk gebouw en twee andere R. Katholieke kerken hebben hetzelfde lot ondergaan, zonder dat het mogelijk geweest is iets van de gewijde vaten te bergen.

Het huis van den Oostenrijkschen gezant is, zoo het schijnt, door de kracht der hulp van de manschappen eener Oostenrijksche vaartuigen, behouden gebleven, gelijk mede de, daar bij gelegen, Russische kanselarij, het klooster van Terra Santa, en eenige daar achter staande huizen. Geheel Pera is in een hoop asch en bouwvallen verkeerd, en slechts een tiental huizen is bewaard gebleven. Het aantal der verbrande zoodwel steenen als houten gebouwen der gezantschaps-gebouwen en andere steenen huizen veroorzaakt, is aller-aanmerkelijkst, daar zeer vele voorwerpen van waarde bij het begin van den brand in dezelve geborgen waren, die nu met deze veilig gewaande huizen zijn vernield geworden. Het was een hartverscheurend schouwspel, zegt een bericht in den *Beobachter*, „die duizende menschen te zien, welke zonder dak, kleederen en zonder middelen, om zich dezelve te verschaffen en voor hun levens-onderhoud te zorgen, op de pleinen en straten van Pera gelegerd waren. Later hebben dezelve zich in de omliggende plaatsen verspreid; eene groot deel hunner heeft ook in de hoofdstad een verblijf gevonden, daar de Sultan opzettelijk bij een bevelschrift aan de Turken vergund heeft, om hunne woningen aan Christenen te verhuren. De Sultan heeft zich zeer ontvreden betoond over de geringe hulp, die de Turksche inrigtingen tot blussching van brand bij deze gelegenheid hebben opgeleverd, en aan de vreemde gezanten zijn leedwezen over het door hen ondergaan verlies doen betuigen. Ook heeft hij aanzienlijke sommen aan de verschillende geestelijken gezonden, om onder de meest hulpbehoevenden verdeeld te worden, en aan de vreemde gezanten, volgens oud gebruik, zijne deelneming betuigd door hun een geschenk van bloemen, vruchten en gebak te doen toekomen.”

Behalve de pest, welke sedert eenigen tijd te Konstantinopel heerscht, rigte ook de brankelooft aldaar zijne verwoestingen aan. Sedert het begin van Augustus, waren tusschen de 2 en 3000 lieden door deze ziekte aangetast, die intusschen minder kwaadaardig scheen te zijn, dan elders.

De nieuwe Amerikaansche gezant, kommandeur *Porter*, was den roden te Konstantinopel aangekomen, en had de bekrachtiging medegebragt van het verleden jaar tusschen de Porte en de Vereenigde Staten gesloten handels-verdrag.

UTRECHT den 10 September.

Uit Gent schrijft men, dat er eene wet op de heiligschennis, in navolging van die van *Karel X*, voor België zal vervaardigd worden. — Een twaalfal *frères*

ignorantins, die uit Frankrijk gejaagd zijn, wordt te Gent verwacht, alwaar zij den 1 Oct. het onderwijs zullen bestruen. In het Gentsche blad leest men voorts: „Het is klaarblijkelijk, dat onze kleine diplomaat van de *Weyer* het vertrouwen van ons gouvernement niet meer bezit, en dat men wanhoopt, onder de Belgen een anderen staatkundige (*une autre capacité diplomatique*) te vinden, om onze belangen op het Europeesche Congres te behartigen, alzoop de heer *Schaker*, een Engelschman, kortelings in België ontscheept, naar Londen is gezonden met eene bijzondere zending, en hij reeds met lord *Palmerston* conferentien heeft gehad, waarbij van de *Weyer* niet is toegelaten. Aldus wordt de voorzeggung bewaarheid: Men zal over ons en zonder ons handelen.”

De generaals *Daine*, *Mollinet* (een Franschman) en *Nypels*, die de eer hebben gehad door de laffe Hollanders verslagen te worden, zijn op half traktement gesteld: Prins *Leopold* wil hen niet van honger laten omkomen. — In Brussel werden door de verschillende Belgische bevelhebbers gedenkschriften gedrukt en uitgegeven, waarin de helden elkander de eer van het eerst bij Hasselt en Leuven eggeelopen te zijn betwisten. — De Franschen zijn in België zeer complaisant, en vragen vooreerst slechts van de Belgen een sommetje van 1,000,000 fr., voor buitengewone kosten, tot den 8 September. De Belgen zijn volkomen vrij; doch het zal te bezien staan, of zij de vrijheid zullen nemen, om dit verzoek der Franschen van de hand te wijzen.

HAARLEM den 9 September.

De Brusselsche *Courier* vermeldt berichten uit de Pruisische Rijn-provinciën van zeer late dagteekening. In dezelve wordt een zeer loffelijk getuigenis gegeven van de Pruisische krijgsmagt in die oorden, die op 75,000 man kan worden berekend, en dat dezelve des noods, binnen drie dagen, door de landweer, kan worden verdubbeld. Volgens den schrijver, is het Pruisische leger niet weinig ingenomen tegen het bewind van Koning *Philips*, en houdt het zich verzekerd, dat het de tegenwoordige Fransche krijgsmagt in korten tijd zoude kunnen verslaan; — hij voegt er bij, dat het Belgische leger bij de Pruisen genoegzaam voor niets wordt gerekend. Naar luid van deze berichten, zoude een oorlog met Frankrijk den bewoners der Rijn-provinciën, die iets te verliezen hebben, geenszins welgevaltig zijn.

De *Augsburger Allgemeine Zeitung* behelst het volgende bericht:

„Een zwemmeester te Hamburg bezit de bekwaamheid, om een ieder, in eenen korten tijd, het zwemmen grondig te leeren, zonder dat de zwemkandidaten, gedurende hunnen leertijd, water behoeven aan te raken. Eerst nadat men de kunst meester is, begeeft men zich te water.”

Men zegt, dat de Belgen, alvorens hunnen, reeds voor maanden ontworpen, togt naar den Moerdijk te volvoeren, van dezen professor de noodige lessen zullen nemen. Volgens sommigen, zal dit onderwerp een der eerste zijn, welke aan de beraadslagingen der Belgische kamers onderworpen zal worden.

Aan de Redactie.

Bij het lezen van het laatste nummer der Groninger *Courant*, dat men in Amsterdam eene poging te werk stelde, om eene nationale kleederdragt voor vrouwen in te voeren, kwamen deze en gene gedachten bij mij op, die misschien eenig nut kunnen doen. Ik schrijf ze dus ter neer en verzoek er, indien zij het waardig zijn, een plaatsje voor.

11 September.

FRANSCHES MODES.

Op zich zelve is het eene zonderlinge zaak, dat de beschaafde Europeesche vrouwen, ook onze zedige Nederlandsche schoonen, zich in hare kleedij de wet laten stellen door de Parijsche ligtekooijen. Dit denkbeeld alleen is zoo stuitend, dat men naar de afschaffing dezer slavernij moet verlangen. En ware dit de eenige redenen, waarom wij zulks wenschen! Er is in dit naäpen der Fransche Modes veel meer schadelijks.

In het stuk der kleedij zien onze Vaderlandsche Vrouwen (en ook wij, Heeren, doch niet zoo sterk) naar vreemden; zij volgen vreemde en wel Fransche zeden; zij zijn niet in staat op zich zelve te staan. Het is waar, de eene doet het, omdat de andere het doet; maar allen doen het toch. Eene verkeerdheid komt nooit alleen; die eene in zijn huis of hart ontvangt, opent de deur voor eene lange rij van zusteren, welke haar volgen. Zoo gaat het hier ook. Dat vertrouwen en volgen van vreemden deelt het geheele karakter zwakheid en mistrouwen op zich zelve mede. De zelfstandigheid teert weg. Ook in andere dingen, in smaak, in le tuur, in liefhebberijen hangt men van vreemden af. En dat van Franschen, wier geeststrifting van de onze zooveel verschilt! Wij zijn Germanen en aan de Germaansche natieën alleen kunnen wij ons, zonder gevaar voor onze eigendommeligheid, aansluiten.

Bovendien veranderen deze Modes elk oogenblik. Wat voor een jaar nieuw was, is nu ouderwetsch. De duur gekochte opsmuk, wordt ter zijde gelegd; de japon veranderd of weggedaan. Dat maakt de beurs ligt, en ook het hart licht. De zin voor vastheid vermindert; verandering wil men in alles; eentoonig en vervelend wordt het ernstige op zich zelf gelijke; wuft en nietig hoofd en hart. Gij hoort het in de gesprekken. Hoe vele avonden houden de verschillende Modes onze Meisjes bezig! Hoe menig belangrijk onderhoud, door de eene of andere van het gezelschap begonnen, wordt afgebroken door het onderzoek, hoe het fatsoen van een mutje of kraagje behoort te zijn. Zoo even spraken er twee of drie: plotseling wordt de mond, als door eene tooverroede, onthooid, en nu strijdt men, om aan het woord te komen. — Moogt gij onder de oorzaken van de bankroeten zoo veler huishoudingen niet vrij eene eerste plaats aanwijzen aan de veranderlijke Modes, die beurs en hoofd ledig houden?

En welke Modes volgt men? Dienen zij tot matige dekking van het ligchaam? behagen zij het oog? Vraagt de arts, hoe menige jonge Moeder met haar kind het slagtoffer van het dunne rigen wordt. En wien behaagt die soms onzedelijke, bijna altijd smakeloze kleedij? Die verbreede en verlaagde schouders, dat dunne midden, die verdikte heupen, dat alles is, al prijst geheel Parijs de schoonheid er van, niet dan wansmaak. De Natuur heeft schoone vormen aan ons ligchaam gegeven, en de Venus de Medicis, welke die vormen het zuiverst voorstelt, is een Model van vrouwelijke schoonheid. De kleedij, welke aan dien vorm verandert, dien niet doet uitkomen, vervormt en verbastert, en kan niet dan smakeloos zijn. Ongezonde en smakeloze Modes, ziet daar een bederf voor lijf en ziel.

Om alle deze redenen wensch ik hartelijk, dat wij eindelijk weder eene nationale kleederdragt mogen erlangen. Indien het ooit zal gebeuren, is het er nu een geschikte tijd voor. Nu gevoelen wij alle, dat wij, zullen wij niet te gronde gaan, nationaal moeten zijn, en door eensgezindheid, vastheid, degelijkheid, braafheid, *Nederlandscheid* zou ik wel willen zeggen, ons gebrek aan fysieke kracht vergoeden. Nu is het gebleken, wat wij daardoor kunnen. Nu of nooit kan al wat nationaal is worden ingevoerd.

Het ZEERECHT van vroegeren en lateren tijd, door (nu wijlen) N. OLIVIER, in leven Ridder der orde van den Nederl. Leeuw, Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Justitie, Id., bl. 419, te's Gravenhage, bij G. Fervloot 1831.

Onder bovenstaanden titel is deze belangrijke verhandeling over het Zeerecht van vroegeren en lateren tijd onlangs uitgegeven, en aan Z. Exc. den minister van justitie opgedragen, door den zoon van den voor de maatschappij te vroeg gestorven verdienstelijken schrijver. Tot de bewerking van dit onderwerp werd de heer *Olivier* voornamelijk aangespoord, omdat geen Nederlandsche schrijver die stof, in haren ganschen omvang, tot een geheel had gebracht. Hij bepaalt zich, in het algemeen, tot het Nederlandsche Zeerecht, doch, daar dit doel niet wel konde bereikt worden, zonder nu en dan de oogen ook elders heen te slaan, heeft hij ook veel tijds het Zeerecht, zoo als het in andere landen bestaat, moeten behandelen, en daarom den titel van *Het Zeerecht* boven dien van het *Nederlandsche Zeerecht* verkozen.

Het werk is in zeven hoofdstukken verdeeld. In het eerste wordt behandeld: I. Van de Zee, de zee- of scheepvaart en de visscherij in tijd van vrede. II. Van den staat van oorlog, ten opzichte der zee- of scheepvaart. III. Van de bestrijders der vrijheid van de zee en de inbreuken op die vrijheid. IV. Van den voormaligen staat der wetgeving. V. Van den lateren en aanstaanden staat der wetgeving. VI. Van het strandrecht. VII. Van zeerooverij en andere misdaden ter zee.

Achter dit laatste hoofdstuk volgt een *Bijvoegsel*, behelzende eene opgave der beteekenissen van eenige in het Zeerecht, en in de geschriften daar toe betrekkelijk, voorkomende woorden en uitdrukkingen, welker goed verstand tot juist begrip van het Zeerecht volstrekt vereischt wordt.

Het is hier de plaats niet, om in eene eigenlijk gezegde beoordeeling van dit Boek te treden, waarom wij ons alleen tot eene beknopte aankondiging van deszelfs inhoud zullen bepalen. Wij willen evenwel hier nog bijvoegen, dat het ons voorkomt, dat in dit werk, binnen een kort bestek, alle bouwstoffen worden aangetroffen, die noodig zijn, om op eene grondige wijs het Zeerecht, met name het Nederlandsche Zeerecht te leeren kennen, en zulks aan utheemsche wetten en gebruiken te toetsen. De regtsgeleerde zal daarin veel vinden, dat hem kan nuttig zijn, terwijl ook hij, die dit boek blootelijk uit een geschiedkundig oogpunt zal lezen, daarin zeer vele wetenswaardige daadzaken zal aantreffen. Wij durven, uit dien hoofde, het werk gerustelijk, met den heer referendaris *C. Asser*, die hetzelfde met eene korte voorrede verrijkt heeft, een *voortreffelijk klassiek werk* noemen, en bevelen het allen aan, die prijs stellen op de beoefening der regtsgeleerdheid en der geschiedenis. Druk en papier laten niets te wenschen over.

